

Samfunnsansvar

Rapport 2019

Innhold

Samfunnsansvar	
Ansvarlig virksomhet	3
Våre sosiale bidrag	7
Våre miljø- og klimabidrag	15
Våre bidrag til bærekraftig økonomisk vekst	18
Regnskap for samfunnsansvar	23
GRI tabell	30
Uavhengig attestasjonsuttalelse	33

Ansvarlig virksomhet

Samfunnsansvar i Statnett handler om å ta ansvar for mennesker, samfunn og miljø. Vi skal gjøre de rette tingene og vi skal utføre dem på riktig måte. Det betyr at vi skal løse våre oppgaver på en bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte.

Globale utfordringer og bærekraftige løsninger

Klimaendringer er en av vår tids største utfordringer. Elektrifisering er avgjørende for å erstatte fossil energi med fornybar, utslippsfri energi. Kraftsystemet og nettet har derfor en svært viktig rolle når klimagassutslippene skal kuttes.

Statnett bidrar til elektrifisering i Norge og våre naboland gjennom å forsterke og fornye transmisjonsnettet. Selv om 98 prosent av norsk kraftproduksjon er fornybar og Norge er et av verdens mest elektrifiserte land, kommer fortsatt omlag halvparten av energien samfunnet bruker fra fossile kilder. Det er et stort potensial for videre elektrifisering, særlig innen transport og industri.

Gjennom vår virksomhet legger vi til rette for at Norge og våre naboland kan øke andelen fornybar energi og redusere klimagassutslipp. Slik bidrar vi til flere av FNs bærekraftsmål. Samtidig skal vi ta ansvar for at hensynet til klima, miljø, samfunnet og sosiale forhold ivaretas i vår arbeidshverdag.

En del av dette er å gjennomføre klimatiltak i egen virksomhet og håndtere klimarisiko på en ansvarlig måte. Samtidig møter vi flere globale utfordringer enn klimaendringer i vår arbeidshverdag. Tap av biologisk mangfold, sosial dumping og uetisk forretningsvirksomhet er andre utfordringer som vi skal motvirke gjennom vårt arbeid med samfunnsansvar.

Rapporten fra FNs Naturpanel (IPBES), publisert 6. mai 2019, viser hvordan naturmangfoldet begrenses raskt av menneskelig aktivitet. Hovedårsaken til artsutryddelse er endret arealbruk. Vi er opptatt av at våre anlegg bygges og driftes slik at naturmangfoldet bevares i størst mulig grad.

Statnett har mange arbeidsoperasjoner med iboende høy risiko, vi har internasjonale kontraktspartnere og høy aktivitet. Det er avgjørende å sikre våre medarbeidere og alle som jobber for oss, en arbeidshverdag fri for sosial utnyttning og farlige situasjoner. Sikkerhet har alltid vært hovedprioritet. De siste årene har vi også styrket arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold.

Som systemansvarlig nettselskap i Norge er det viktig at vi holder høy etisk standard med nulltoleranse for korrupsjon og arbeidslivskriminalitet. Vi har anlegg over hele landet. Det gjør dialog med lokalsamfunn viktig for å sikre troverdighet og aksept.

Koronaepidemien preger samfunnet

I skrivende stund preges vi alle av en ny global utfordring. Utbruddet av COVID-19, og tiltakene for å begrense smitte, har hittil i 2020 hatt store konsekvenser for samfunnet.

Statnetts hovedfokus er å sikre strømforsyningen og bidra til å begrense smitte. Våre beredskapsplaner for omfattende smitteutbrudd legger til rette for dette, blant annet ble kritisk personell tidlig skjermet.

Vi har også et stort fokus på å ivareta alle medarbeidere, blant annet gjennom tilbud hos bedriftshelsetjenesten, fleksibilitet i arbeidshverdagen, digitale plattformer og god informasjonsflyt.

Til tross for usikkerheten epidemien fører med seg, står vi fast ved målsetningen om å styrke arbeidet med samfunnsansvar.

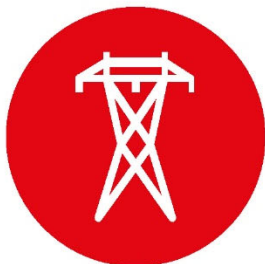
Statnetts bidrag til FNs bærekraftsmål

Statnett støtter FNs mål for bærekraftig utvikling som verdens ledere ble enige om i september 2015. De 17 målene er designet for å bidra til en mer bærekraftig planet og et godt liv for kommende generasjoner. For at målene skal oppnås, må både myndigheter og bedrifter ta sitt ansvar.

På bakgrunn av dette har vi i 2019 vurdert hvilke av bærekraftsmålene som er mest relevante for oss, hvilke mål vi bidrar tilfredsstillende til allerede og hvilke mål vi ønsker å strekke oss etter. Vi har identifisert åtte mål som vi bidrar til gjennom utførelsen av vårt samfunnsoppdrag og som er relevante for vårt samfunnsansvar. Dette er beskrevet i figuren under. Vi har inkludert våre hovedfokus under hvert av målene i figuren.

De åtte bærekraftsmålene gir en ramme for vårt arbeid med samfunnsansvar. De har vært en viktig del av både vurderingen av våre viktigste områder innen samfunnsansvar og for fagsammensetningen av et nyetablert bærekraftsteam. Fremover vil dette teamet bistå resten av organisasjonen med å systematisere og intensivere arbeidet med samfunnsansvar.

Samfunnsoppdrag

Kostnadseffektiv overføring av elektrisitet

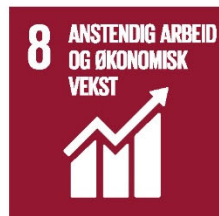

Innovativ utvikling og drift av kraftnettet

Samfunnsansvar

Mangfold og like muligheter

Anstendig og sikkert arbeidsliv

Bærekraftige innkjøp og helhetlig miljøansvar

Redusere egne klimagassutslipp

Beskytte biologisk mangfold

Antikorrupsjon og dialog

Organisasjon og ansvar

Statnett er forpliktet til å opptre på en bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte. I vår policy for samfunnsansvar har vi tatt inn forventningene som er gitt i eierskapsmeldingen «Et mangfoldig og verdiskapende eierskap» fra 2014. Policyen er også basert på de ti prinsippene i FNs Global Compact innen områdene menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og klima, og antikorrupsjon. FN Global Compact er FNs bærekraftsinitiativ for næringslivet.

22. november 2019 la regjeringen frem eierskapsmeldingen «Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping» for Stortinget. Meldingen inneholder noen nye konkrete forventninger til Statnett og andre statlige selskaper, for eksempel mål om økt mangfold og bedre kjønnsbalanse. Den inneholder også forventninger om at statlig eide selskaper skal ha

en overordnet plan for bærekraftig verdiskaping. Disse forventningene vil vi innfri.

Implementering av samfunnsansvar

Statnetts policy for samfunnsansvar er en del av Statnetts styringssystem. Systemet beskriver ambisjoner, retning og mer detaljerte krav på en rekke områder. Systemet legger til rette for en strukturert og helhetlig håndtering på tvers av organisasjonen.

Styret har det overordnede ansvaret for at Statnett ivaretar sitt samfunnsansvar, mens konsernledelsen har ansvaret for å følge opp selskapets mål, gjennomføre nødvendige tiltak og sikre resultatoppnåelse. Den daglige gjennomføringen er et lederansvar i Statnett. Det innebærer at styring av samfunnsansvar skal være en integrert del av alle aktiviteter i ulike lederteam, enheter og avdelinger, også i heleide datterselskaper. Vi er

sertifisert etter de internasjonale standardene ISO 14001 for miljøledelse og ISO 55001 for anleggsforvaltning.

De viktigste føringene for Statnetts samfunnsansvar er bestemt i våre styrende dokumenter:

- Styringspolicy for samfunnsansvar
- Etiske retningslinjer for medarbeidere
- Etiske retningslinjer for leverandører
- Policy for HMS
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Miljø- og klimastrategi
- Policy for anskaffelser
- Personelhåndbok

Et nyetablert tverrfaglig bærekraftsteam skal bistå resten av selskapet med å operasjonalisere policyen for samfunnsansvar i det øvrige styringssystemet.

Statnett har et system for registrering og oppfølging av avvik og forbedringsforslag. Systemet legger til rette for strukturert håndtering av tiltak, analyse av hendelser og forbedringer, samt læring på tvers av organisasjonen.

Statnetts etikkombud

Statnett har et etikkombud, som skal styrke de ansattes rettssikkerhet, og bidra til å avdekke og håndtere forhold som bryter med våre etiske retningslinjer. De etiske retningslinjene er vedtatt av styret og fremhever blant annet at Statnett har nulltoleranse for korrupsjon, trakassering og arbeidslivskriminalitet.

Etikkombudet tar imot og rapporterer henvendelser fra alle som har observert urett og feil begått av Statnett, våre ansatte, vår ledelse eller leverandører. Etikkombudet skal legge til rette for at den som tar kontakt sikres full fortrolighet og anonymitet dersom vedkommende ønsker det.

Etikkombudet rapporterer til konsernsjef og styret.

Prioritering av områder innen samfunnsansvar

Vi har gjennomført en analyse for å identifisere våre viktigste temaer knyttet til samfunnsansvar og bærekraft. Analysen ble gjennomført i henhold til prinsippene i Global Reporting Initiative Standards (GRI Standards). Vi har tatt utgangspunkt i en tilsvarende analyse fra 2018 og oppdatert temaene basert på interne og eksterne kartlegginger.

Følgende områder er identifisert som de viktigste innen samfunnsansvar:

- Helse og sikkerhet
- Anstendige arbeidsforhold
- Helhetlig miljøansvar
- Klimagassreduksjon og klimatilpasning
- Forretningsetikk og antikorrupsjon
- Åpenhet, dialog og aksept

Arbeid innen disse områdene er beskrevet i denne rapporten.

Statnetts bærekraftsteam

Bærekraftsteamet ble etablert i november 2019 og skal bidra med å systematisere og intensivere Statnetts arbeid med samfunnsansvar og bærekraft.

Temaet består av fra venstre: Advokat og etikkombud Silje Vegarud, avdelingsleder anskaffelser Steinar Johnsen, direktør for arbeidslivsrelasjoner Thor Johansen, avdelingsleder for miljø og tillatelser Ingrid Myrtveit og seniorrådgiver innen samfunnsansvar Marte Bakken.

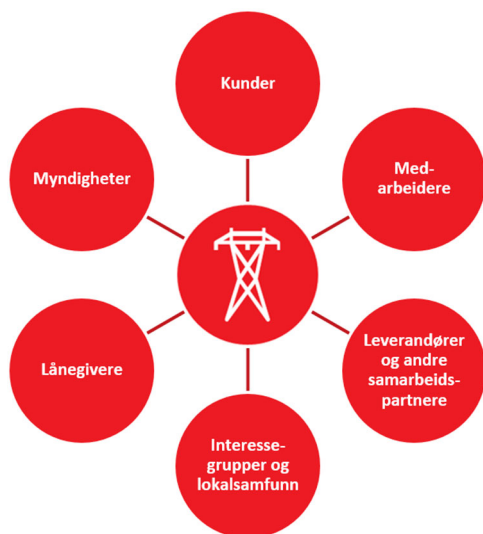
Dialog med interessenter

Statnetts verdier er langsiktighet, respekt og felleskap. For å leve opp til verdiene er dialog med interessenter som påvirkes av vår virksomhet avgjørende. Dette er grunnen til at åpenhet, dialog og aksept er identifisert som et av våre viktigste områder innen samfunnsansvar, og et eget delkapittel i denne rapporten.

Vi har en rekke interessenter i Norge og Europa. Nasjonalt strekker interessentene seg fra sentrale myndigheter til lokale grunneiere og naboer av våre anlegg. I tillegg har vi mange kunder og sluttbrukere som er avhengige av sikker strømforsyning. Internasjonale interessenter er leverandører, entreprenører, investorer, lånegivere, organer og råd i Norden og EU, samt transmisjonsselskap i land vi har kraftutveksling med.

Dialogen med de ulike interessentene er nærmere beskrevet i delkapittelet «Åpenhet, dialog og aksept» i denne rapporten.

Oversikten under viser de viktigste gruppene av interessenter Statnett forholder seg til.

Om rapporten

Rapporten er strukturert i henhold til en mye brukt kategorisering av FNs bærekraftsmål: Miljø og klima, sosiale forhold og økonomi. Vi har kalt de tre kapitlene:

- Våre sosiale bidrag
- Våre miljø- og klimabidrag
- Våre bidrag til bærekraftig økonomisk vekst

I de tre kapitlene viser vi hvilke av FNs bærekraftsmål vi bidrar til og beskriver hvordan vi bidrar.

Informasjon om samfunnsoppdraget vårt var tidligere inkludert i samfunnsansvarsrapporten. Dette er nå flyttet ut av dette kapitlet, og omtales i resten av årsrapporten. I tillegg har vi inkludert et kapittel med detaljert informasjon som vi har kalt «Regnskap for samfunnsansvar». I år publiserer vi flere nye tabeller.

Global Reporting Initiative

Rapporteringen er i henhold til Global Reporting Initiative (GRI) Standards, nivå Core. Dette omfatter indikatorer for ulike tema og krav til rapporteringsprosessen. I tillegg rapporterer vi på relevante sektorspesifikke indikatorer for energibransjen (GRI G4 Electric Utilities Sector Disclosures).

I 2019 har vi inkludert noen flere indikatorer knyttet til miljø og sosiale forhold. Vi har knyttet GRI-elementene til FNs bærekraftsmål i GRI-tabellen. Flere av dem bidrar til FNs bærekraftsmål.

Vi mener rapporten gir dekkende informasjon om de viktigste temaene innen samfunnsansvar for Statnett. Vi har engasjert Deloitte AS for å gjennomgå rapporten. Revisors uttalelse er vedlagt samfunnsansvarsrapporten.

Denne rapporten er en integrert del av Statnetts årsrapport for 2019. Vi har også valgt å publisere den som en egen rapport. Noen elementer i GRI-tabellen viser til andre kapitler i årsrapporten enn samfunnsansvar.

Våre sosiale bidrag

Statnett skal sørge for sikker strømforsyning til et samfunn hvor vi alle blir mer avhengig av elektrisitet og hverdagen blir mer digital. Det stiller omfattende krav til sikkerheten i våre anlegg og systemer. Samtidig skal vi ta vare på menneskene som jobber i og for konsernet.

Vi bidrar til flere av FNs bærekraftsmål gjennom vårt arbeid innen sosiale forhold. De tre mest relevante er:

- 5: Likestilling mellom kjønnene
- 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Sikkerhet

Statnett er ansvarlig for samfunnskritisk infrastruktur og mange av våre ansatte utfører arbeidsoperasjoner med høy iboende risiko. Derfor er sikkerhet vår hovedprioritet.

Sikker arbeidshverdag

Statnetts konsernstrategi legger til grunn at organisasjonen skal være effektiv, smart og *sikker*. For at vi skal nå våre overordnede mål, må det derfor legges til rette for at alle som jobber i og for oss kommer trygt hjem hver dag. Vi har et mål om å være ledende på HMS og har en null-visjon, som bygger på at enhver HMS-hendelse kan forebygges.

Statnetts ledelse har lagt tre bærende prinsipper til grunn for arbeidet med HMS i virksomheten. Vi sikrer best mulig HMS-resultater gjennom:

- En utviklende HMS-kultur
- Utvikling og bruk av tekniske løsninger
- Systematisk styring, læring og kontinuerlig forbedringsarbeid

HMS-arbeidet har i 2019 vært preget av en omlegging mot videreutvikling av styringssystemet. Hensikten er å styrke selskapets internkontroll, herunder tydeliggjøre samsvar med eksternt og internt regelverk.

HMS er et lederansvar. Den enkelte leder skal derfor ha kunnskap om, formidle og sørge for etterlevelse av de regelkrav medarbeiderne møter i sitt daglige arbeid. Samtidig krever mange arbeidsoperasjoner dokumentert

kompetanse i form av lovpålagt opplæring og sertifiseringer. Det er i 2019 igangsatt tiltak for å sikre at alle ledere skal kunne ivareta høy personsikkerhet ved hjelp av god planlegging og gjennomføring av oppgaver.

Vi er opptatt av å ivareta vårt ansvar også for omgivelsene og tredjepart, spesielt når det gjelder ferdsel og aktiviteter i nærheten av våre høyspenningsanlegg. Inngjerding som hindrer tilgang og skilting ved stasjonsanlegg og kraftlinjer er blant tiltakene.

Redusert skadefrekvens

Innenfor vår virksomhet gjennomføres arbeidsoperasjoner som hver dag innebærer høy iboende risiko, for eksempel.

- Bruk av helikopter
- Arbeid i høyden og
- Arbeid i og nær ved høyspenningsanlegg

God risikoforståelse i planlegging og gjennomføring av arbeidsoperasjoner er avgjørende for å unngå uønskede hendelser.

Etter to dødsulykker i 2016 etablerte vi en rekke forbedringstiltak. Disse har medført et tydeligere grensesnitt mellom Statnett som byggherre og våre kontraktspartnere. Vi har en omfattende prosjektportefølje og forvalter vårt byggherreansvar ved å etablere tydelige HMS-krav i kontrakter og ved å følge opp at entreprenørene har tilfredsstillende systemer og god praksis innenfor HMS. Det antas at den markante reduksjonen i skadefrekvens blant eksterne fra 2018 til 2019 blant annet kan tilskrives dette arbeidet.

De siste årene er det også blitt arbeidet systematisk med utvikling og bruk av tekniske løsninger som styrker teknisk sikkerhet. Det er bygget opp et sterkt fagmiljø som utvikler, kvalifiserer og implementerer sikre løsninger i alle deler av Statnetts virksomhet. Det er også utarbeidet et eget kursopplegg for teknisk sikkerhet, primært rettet mot prosjekterende, teknisk fagansvarlige samt SHA-personell.

Ett av premissene for å unngå alvorlige eller fatale hendelser er varsling og læring fra avvik, farlige forhold og nestenulykker. Vi forbedrer nå verktøy som skal gjøre dette enda enklere for medarbeiderne.

Intern sikkerhetspris for systematisk arbeid med elsikkerhet

Enhetlige instruksjoner og prosedyrer for elsikkerhet er avgjørende i Statnett. Foto: Terje Borud/Statnett.

Elsikkerhet er et viktig HMS-område i Statnett. I desember 2019 ble Statnetts driftsleder Arnfinn Granheim og direktør for anleggsdrift Alf Selmer Olaussen, hedret med vår interne HMS-pris, kalt Sikkerprisen. De fikk prisen for deres systematiske arbeid med elsikkerhet gjennom mange år.

Elsikkerhet i Statnett er et system av instruksjoner og prosedyrer med tilhørende opplæringsopplegg for alle som skal jobbe i og med Statnetts høyspenningsanlegg.

Alf Selmer Olaussen og Arnfinn Granheim fikk prisen for mer enn 20 års innsats sammen med sine medarbeidere, for forbedringer i instruksjoner og opplæringsopplegg. Arbeidet de har gjort på dette området har stor betydning for ansattes sikkerhet på jobb. Både for internt ansatte og innleide ressurser i ulike roller.

Beredskap

Statnett skal forebygge at ekstraordinære hendelser fører til at strømforsyningen svikter. Hvis det likevel skjer, skal vår beredskap sørge for at folk raskt får tilbake strømmen. Vi arbeider derfor systematisk med forbedring og vi analyserer sårbarheter, trusler og risikoer. Vi gjennomfører forebyggende tiltak, og planlegger for å kunne håndtere uønskede hendelser. Vi gjennomfører øvelser og evaluerer det som har skjedd for å lære

I energilovens forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen, er Statnett regulert på området sikkerhet og beredskap. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fører tilsyn med Statnetts etterlevelse. Siden 2009 har NVE gjennomført 34 tilsyn og disse har bidratt til vår systematiske tilnærming til arbeidet med sikkerhet og beredskap.

Digital sikkerhet

Digitale løsninger er sentrale i utøvelsen av vår virksomhet. Statnett prioriterer derfor arbeid med digital sikkerhet høyt. Vi jobber kontinuerlig, systematisk og strukturert med å sikre robust digital sikkerhet for å beskytte operasjoner, digitale verdier, personell og omdømme. Behov og krav til stadig tettere samarbeid i driften av kraftsystemet mellom nordiske og europeiske TSOer, krever høy oppmerksomhet om digital sikkerhet.

I 2019 har vi styrket arbeidet innen digital sikkerhet med flere ressurser, blant annet med styrket kompetanse og kapasitet innen operativ sikkerhet, styringssystem for informasjonssikkerhet og sikkerhetsarkitektur.

Arbeidet med digital sikkerhet er komplekst og må håndteres helhetlig, fra bevisstgjøring i organisasjonen til sikkerhetssamarbeid på nasjonalt, nordisk og europeisk nivå.

Nasjonalt samarbeid

For å styrke samarbeidet mellom ulike sikkerhetsmiljøer i både privat og offentlig sektor har Statnett blitt en del av Nasjonalt cybersikkerhetssenter (NCSC). Samarbeidet bidrar til å øke kompetansen om felles risiko- og trusselbilde, og styrker evnen til å håndtere større hendelser. Dette gjør oss til en del av et nasjonalt digitalt sikkerhetssamarbeid for bedre IKT-sikkerhet, motstandsdyktighet og beredskap i det norske samfunnet.

Elhub

Datterselskapet Elhub AS mottar og lagrer måleverdiene som er grunnlaget all avregning og fakturering av strøm i Norge. Videre behandler Elhub personopplysninger for 2,8 millioner privatpersoner. Informasjonssikkerhet og personvern står derfor sentralt i selskapets håndtering av IT systemer og operasjonelle prosedyrer. Det er etablert retningslinjer og prosedyrer for informasjonssikkerhet i tråd med ISO 27001 samt i henhold til den nye personvernloven (GDPR). Elhub har utpekt egen Chief Information Security Officer (CISO) samt egen personvernrådgiver som samarbeider med Statnetts personvernombud.

Ansvarlig leverandøroppfølging

Statnett er forpliktet til å opptre på en bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte. Dette gjelder også for våre leverandører og andre kontraktspartnere.

Bærekraftige innkjøp

Gjennom vår anskaffelsespraksis skal vi fremme forsvarlige arbeids- og miljøforhold hos alle kontraktsparter. Dette er i henhold til det norske lovverket for offentlige anskaffelser, og er forankret i vår policy for anskaffelser.

Statnett er en stor innkjøper av varer og tjenester. I 2019 utbetalte vi 9 897 millioner kroner til 5 584 leverandører. De største verdiene er knyttet til bruk av entreprenører og innkjøp av materiell til utbygging og drift av våre anlegg. Statnetts etiske retningslinjer er vedlagt alle våre kontrakter. Vi stiller også minimumskrav til leverandører for lønns- og arbeidsvilkår. Vi tillater kun to ledd med underleverandører hos våre entreprenører og har innført krav til bruk av lærlinger.

For å kunne følge opp dette, stiller Statnett tydelige krav til alle leverandører og følger opp risikotema gjennom hele anskaffelsesprosessen.

Miljø og sosiale hensyn i anskaffelsesprosessen

For å sikre at leverandører kan gjennomføre våre kontrakter og etterleve krav må de kvalifiseres. I denne prosessen må de dokumentere at de har velfungerende systemer for HMS, miljøledelse og kvalitet. For arbeid

eller produkter som er vurdert å ha høy risiko inngår revisjoner og kundebesøk i kvalifiseringen.

Hensynet til miljø, helse og sikkerhet inngår i Statnett sine kravspesifikasjoner ved at de er integrert i planleggingsfasen og prosjekteringen av våre prosjekter. Kontrakter skal tildeles til leverandøren som leverer tilbudet med det beste forholdet mellom pris og kvalitet. HMS er et ofte brukt tildelingskriterium. I 2019 ble miljø brukt som tildelingskriterium i rammeavtale for stål og rammeavtale for liner. Her ble det blant annet stilt krav om at leverandørene skal levere verifiserte EPD (Environmental Product Declaration).

Leverandøroppfølging

Vi arbeider kontinuerlig med å videreutvikle leverandørmarkedet for å sikre gode konkurranseforhold, for å oppnå riktig kvalitet og reduserte kostnader. Statnett prioriterer HMS, lønns- og arbeidsvilkår og miljøhensyn i dette arbeid.

I kontraktens levetid skjer det en løpende kontraktsoppfølging. Graden av oppfølging er risikobasert. Basert på analysen lager Statnett en oppfølgingsplan som dekker de identifiserte prosessene og sikrer jevnlig kontroll.

Statnett har et program for revisjon av selskapets leverandører. Leverandører med høy risiko revideres jevnlig gjennom kvalifikasjonsordningen Achilles UNCE og Statnetts egne revisjoner.

Statnett bruker «scorecards» for å måle leverandørenes prestasjoner på parametere som økonomi, fremdrift, lønns- og arbeidsvilkår, sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) og miljø. Resultatene følges opp av de ulike innkjøpskategoriene. I tillegg gjøres det sluttevalueringer av entreprenøroppdrag i samsvar med retningslinjer utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og ikt (Difi).

Økt fokus på samfunnsansvar i anskaffelsene

Statnetts ambisjon er at miljø- og klimahensyn skal få større fokus i selskapets anskaffelser. I 2019 har vi derfor etablert rutiner som skal sikre at vi gjennom innkjøpene våre bidrar til å nå miljømålene.

For å sikre etterlevelse av Statnetts etiske retningslinjer er det innført et system for vurdering av landrisiko. Metoden er basert på indekser fra velrenommerede internasjonale organisasjoner og dekker korrupsjon, sosial risiko og miljø- og klima. Til sammen gir disse et bilde av iboende landrisiko.

Anstendige arbeidsforhold

Statnetts virksomhet skal drives i samsvar med grunnleggende menneskerettigheter og internasjonale konvensjoner og systematisk bidra til å fremme overholdelse av menneskerettighetene både internt i foretaket og hos våre samarbeidspartnere. Vi legger ILOs åtte kjernekonvensjoner til grunn i vår tilnærming.

Oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i prosjekter i Norge

Brudd på lønns- og arbeidsvilkår kan i seg selv bli så alvorlige at de kan utfordre grunnleggende menneskerettigheter.

Behovet for å kontrollere leverandører på alle nivåer i leverandørkjeden har blitt tydeliggjort gjennom våre kontroller på anleggsplassene de siste årene. Vi har avdekket flere grove saker som tydelig viser hvilke alvorlige følger arbeidslivskriminalitet kan få for arbeidernes menneskerettigheter også på våre norske prosjekter.

For oss er det viktig å sikre anstendige lønns- og arbeidsvilkår i våre prosjekter i tråd med lov om offentlige anskaffelser. Vi gjennomfører jevnlig kontroller av lønns- og arbeidsvilkår med utgangspunkt i en egenutviklet metodikk der vi systematisk innhenter og kontrollerer skriftlige opplysninger fra leverandøren og parallelt gjennomfører samtaler med arbeiderne på morsmålet. På denne måten får vi et grunnlag for å sammenlikne opplysningene som mottas skriftlig fra arbeidsgiver opp mot muntlige tilbakemeldinger fra arbeidstakerne. Metodikken har vist seg effektiv for å avdekke avvik.

Vi fokuserer, slik regelverket forutsetter, på arbeidere fra lavkostland i kontroller av leverandører på anleggsplassen. Vi vurderer risikoen for avvik basert på de enkelte landenes historikk på dette feltet. I 2019 gjennomførte vi kontroller av alle større leverandører som benytter utenlands arbeidskraft på våre anleggsplasser.

Gjennom de sakene som er avdekket de siste årene, har vi fått en tydelig posisjon som en virksomhet som arbeider seriøst med arbeidslivskriminalitet. Vi har i 2019 ikke avdekket tilsvarende alvorlige saker, men har funnet vesentlige avvik knyttet til underentreprenører. Erfaringene fra 2019 har medført at undersøkelsene utvides. Vår ambisjon er å kontrollere alle leverandører på våre anleggsplasser.

I forbindelse med en planlagt kontroll i 2019 avdekket vi store forskjeller i lønns- og arbeidsvilkår mellom fast ansatte og innleide i et prosjekt. Flere innleide hadde ulovlige null-kontrakter eller manglet gyldige arbeidskontrakter. De fikk lavere lønn enn de fast ansatte

og ble dessuten trukket i lønn for blant annet bruk av verneutstyr. Størrelsen på forskjell i timelønn mellom de innleide og de fast ansatte, samt flere høye trekk på lønns slippen, betød at avviket utgjorde et alvorlig brudd på det lovfestede likebehandlingsprinsippet. Statnett påla leverandøren å dokumentere etterbetaling av den avdekkede forskjellen, samt at nye arbeidsavtaler ble inngått.

I et annet prosjekt ble det i forbindelse med et varsel om mistanke om brudd på reglene om arbeidstid avdekket flere avvik. Denne kontrollen gjaldt en norsk underleverandør til en rammeavtaleleverandør til Statnett der rammeavtaleleverandør benyttet seg av et norsk bemanningsbyrå, som igjen viste seg å benytte seg av utenlandsk arbeidskraft.

Statnett har over flere år hatt en løpende dialog med Skatteetaten og Arbeidstilsynet i regionene hvor vi har hatt våre største prosjekter. Gjennom en avtale om informasjonsutveksling med Skatteetaten har vi et verktøy for å utelukke useriøse leverandører i en tidlig fase i våre prosjekter. Dette er omtalt i egen sak under.

Oppfølging av leverandører i utlandet

Statnett gjennomfører systematiske revisjoner av leverandører før vi inngår kontrakter. Prosessene har så langt fokusert på teknisk standard, men i flere av de seneste innkjøpsprosessene har vi vektlagt og tatt hensyn til menneskerettsbrudd, fare for alvorlig miljøskade samt svindel. Dette har fått avgjørende betydning for hvilke leverandører som ble valgt.

Uetiske innkjøp kan lede til store utfordringer som følge av mangler ved produktene som leveres samt at uetiske kontrakter som inngås vil være egnet til å undergrave vårt omdømme. Dette gjelder spesielt hvis det inngås kontrakter med selskaper hvor det er dokumentert uetisk opptreden.

Vi styrker rutinene for anskaffelser for å sikre oss mot uetiske anskaffelser. Et viktig prinsipp i dette arbeidet er å gjøre aktivt bruk av andre institusjoners erfaringer i våre anskaffelsesprosesser. Gjennom en oppdatering av konkurransegrunnlaget for våre anbudsprosesser og våre etiske retningslinjer jobber vi med å formalisere et krav om at leverandører ikke kan være ekskludert av Etikkrådet for Pensjonsfond utland eller være registrert på Verdensbankens og utviklingsbankenes felles eksklusjonsliste knyttet til avvik som rammes av Statnetts etiske retningslinjer.

Fagorganisering

Statnett anerkjenner og verdsetter verdien av den norske arbeidslivsmodellen. Denne omfatter treparts-samarbeidet mellom myndigheter, fagbevegelse og arbeidsgiverorganisasjonene, og det lokale toparts-samarbeidet. En god relasjon mellom ledelsen og tillitsvalgte på den enkelte bedrift er avgjørende for virksomhetenes utvikling og evne til omstilling og effektivisering.

Vi mener det er positivt å ha en høy fagforeningsdekning og legger til rette for at de ulike fagforeninger skal få mulighet til å drive sin virksomhet på en god og konstruktiv måte.

I det daglige prioriterer Statnett en åpen dialog med fagorganisasjonene for å sikre utveksling av informasjon og synspunkter på saker av betydning for de ansatte. Dette er også et viktig bidrag til å sikre at beslutninger fattes på et best mulig grunnlag, og at de forankres godt hos de tillitsvalgte. De tillitsvalgte skal sikres en reell mulighet for påvirkning.

Samarbeid mot arbeidslivskriminalitet

Statnetts direktør for arbeidslivsrelasjoner Thor Johansen og divisjonsdirektør Eve Vangsnes Bergli i Skatteetaten under avtaleinngåelsen.
Foto: Statnett.

I november 2019 inngikk Skatteetaten og Statnett en landsomfattende samarbeidsavtale som gir Statnett nok et verktøy i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet og useriøse aktører.

Ifølge divisjonsdirektør Eve Vangsnes Bergli i Skatteetaten, kjøper det offentlige Norge varer og tjenester for ca. 500 milliarder kroner i året. Avtaler som denne begrenser handlingsrommet for useriøse aktører som ikke følger lover og regler.

Avtalen innebærer at tilbydere som vil inngå kontrakt med oss, må signere en fullmakt som gir tilgang til taushetsbelagte opplysninger hos Skatteetaten. Statnett får da sanntidsinformasjon som forteller om virksomhetene betaler skatter og avgifter som de skal, og om de er registrert i nødvendige registre. Denne informasjonen gir Statnett et bedre beslutningsgrunnlag ved valg og oppfølging av leverandører.

Statnetts direktør for arbeidslivsrelasjoner Thor Johansen, mener avtalen er en viktig milepæl.

- Bekjempelse av arbeidslivskriminalitet er viktig, og dette er et viktig verktøy i Statnetts arbeid. Dette styrker arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold for de som jobber på våre anlegg, sier han.

Dette gjøres blant annet gjennom faste informasjons- og kontaktmøter, samt mer formaliserte drøftingsmøter i saker som kan ha stor betydning de ansattes arbeidssituasjon.

To ganger i året gjennomføres det mer omfattende fellesmøter med de tillitsvalgte. De hovedtillitsvalgte inviteres til årlige ledersamlinger og det årlige HMS-forum.

Representanter fra ledelsen inviteres i tillegg til kurs og samlinger som fagforeningene holder for sine medlemmer for informasjon og innledninger om aktuelle temaer.

De ansatte velger tre medlemmer til Statnetts styre. Til dette valget stiller flere av fagforeningene lister.

De ansatte er også representert i pensjonskassens styre, styringsgruppen for pensjon og Arbeidsmiljøutvalget (AMU). Fagforeningene har avtalt representasjon i AMU og inviteres til å foreslå kandidater til pensjonskassen og styringsgruppen.

Attraktiv arbeidsgiver

Statnett er en kompetansebedrift. Derfor er det viktig å videreutvikle kjernekompetanse, samtidig som det er behov for ny kompetanse i takt med økende digitalisering og annen samfunnsutvikling. Vi legger vekt på å være en attraktiv arbeidsgiver for nåværende og fremtidige arbeidstakere i alle livsfaser. Vi ansetter kvalifiserte jobbsøkere uavhengig av kjønn, alder, seksuell legning, kulturell eller religiøs bakgrunn.

Rekruttering og medarbeiderutvikling

Statnett er i en endringsfase som stiller krav til effektivisering, nye arbeidsmåter og kompetanseutvikling. I 2019 har det vært gjennomført en større omorganisering som gjør selskapet bedre i stand til å tilpasse seg til å levere på samfunnsoppdraget på kort og lang sikt, herunder å bidra til den samfunnsmessige omstillingen til et helelektrisk samfunn. I 2019 har Statnett økt antall fast ansatte til 1445 ved utgangen av 2019, mot 1416 fast ansatte ved utgangen av året før. En stor andel av disse er ansatt for å erstatte innleide med faste årsverk.

Vi skal legge til rette for intern mobilitet og kompetanseutvikling slik at vi er rustet til å møte fremtidens utfordringer. Arbeidet med employer branding, herunder konkrete rekrutteringsaktiviteter, skal sikre tilfanget av kompetente medarbeidere. Dette inkluderer både et trainee-program og et lærlingsprogram for energimontørfaget. Ny organisering har også sikret større fokus på utvikling av og satsning på egne medarbeidere igjennom kompetansehevede tiltak.

I et konkurransepreget arbeidsmarked ansatte Statnett 109 medarbeidere i 2019, mot 103 året før. Turnover for året har steget fra 3,0 prosent i fjor til 4,7 prosent i 2019. Kandidater med IT-kompetanse er den gruppen vi bruker mest ressurser for å ansette og beholde. Samtidig har vi et aktivt internt jobbmarked der 92 medarbeidere byttet jobb internt i året som gikk.

Likestilling og mangfold

Statnett legger ILOs kjernekonvensjoner til grunn for selskapets virksomhet. Selskapet skal sørge for ryddige lønns- og arbeidsvilkår der helse og sikkerhet ivaretas, likestilling og mangfold fremmes, i tråd med alle lovpålagte krav. Dette gjelder også overfor leverandører og deres underleverandører.

Vi skal ivareta mangfoldet blant de ansatte med hensyn til kjønn, alder og bakgrunn. Kvinner og menn med tilnærmet lik utdanning og erfaring skal være lønnsmessig likestilt. Vi er også tydelige utad på vårt ønske om mangfold, spesielt i rekrutteringsprosesser. Cirka 5 prosent av Statnetts ansatte har ikke-norsk bakgrunn. I 2019 ansatte Statnett 4 prosent som ikke har norsk bakgrunn. 27 prosent av alle nyansatte var kvinner. Sammenliknet med andre aktører i kraftbransjen, har vi en relativt høy kvinneandel (26,2 prosent mot bransjens cirka 20 prosent). Ved utgangen av 2019 var tre av ni representanter i Statnetts styre og to av syv medlemmer i konsernledelsen kvinner. Av alle ledere i konsernet utgjorde 25,9 prosent kvinner.

Livsfasepolitikken i Statnett skal legge til rette for medarbeidere i alle aldre. Spesielt seniorpolitiske grep, som ekstra ferieuker og utdanningstilbud bidrar til å holde gjennomsnittlig pensjonsalder høy (66,6 år i 2019 mot 67,4 år i 2018). Fleksibel arbeidstid er et gode som mange aldersgrupper i Statnett har nytte av i en travel hverdag. Sosiale komiteer og et aktivt bedriftsidrettslag bidrar også til et godt arbeidsmiljø.

- At Statnett bidrar til en grønn fremtid, gir mening i arbeidshverdagen

Elisabeth Østreng ble ansatt som trainee i 2014. 29-åringen har både tatt og fått mye ansvar siden hun startet som nyutdannet sivilingeniør i miljøfysikk og fornybar energi. Etter 18 måneder i traineeprogrammet, som ved siden av lærlingeordningen, er et av Statnetts viktigste rekrutteringstiltak, jobbet hun to år på Landssentralen, før hun fikk tilbud om stilling som rådgiver for konsernsjef, Auke Lont.

I dag jobber hun som transformasjonsleder for divisjonen System og Marked. Dette er en nyopprettet stilling som er sentral i Statnetts arbeid mot en mer effektiv og digital arbeidshverdag. Elisabeth er en av mange medarbeidere som har byttet jobb internt det siste året. Hun har også fått over 100 nye kolleger det siste året.

- Jeg synes Statnett er god til å få inn kompetente medarbeidere, uavhengig av bakgrunn. Vi har hatt mange interne forfremmelser det siste året også. Det viser at det interne arbeidsmarkedet vårt står sterkt, sier hun.

Til tross for store omorganiseringer det siste året opplever hun at arbeidsmiljøet og kulturen står sterkt, og hun gleder seg til å bidra i sin nye rolle som transformasjonsleder.

- Folk er opptatt av å dra i samme retning. Jeg har tro på at ny organisering vil bidra med nye måter å jobbe på, men også nye måter å lære på. I min jobb som transformasjonsleder skal jeg hjelpe Statnett på denne endringsreisen – det kommer til å bli både utfordrende og spennende, sier Elisabeth.

Elisabeth har mye godt å si om Statnett som arbeidsgiver og hun vet hva hun prater om. Elisabeth har bidratt i Statnetts organisasjonsliv siden hun begynte, både i bedriftsidrettslaget, arrangementskomiteer for yngre ansatte, samt Statnett-revyen. Statnetts rolle som tilrettelegger for det grønne skiftet er viktig for Elisabeth, som oppfatter at mange medarbeidere deler hennes syn.

- Først og fremst valgte jeg både utdanning og arbeidsgiver av miljøhensyn. At Statnett bidrar til en grønn fremtid gir mening i arbeidshverdagen, sier Elisabeth.

Arbeidsmiljø

Den årlige organisasjonsundersøkelsen viser at Statnett er et godt sted å jobbe. Som i 2018 scorer vi høyt på medarbeidernes engasjement (4,2 av 5,0). Lederutviklingsprogrammene som ble tilbudt alle ledere i perioden i 2017 og 2018 er nå utvidet med et mer praktisk rettet lederprogram. Til tross for nedgang på området ledelse sammenlignet med året før, scorer våre ledere over bransjen. Generelt viser resultatene en nedgang fra fjoråret, noe som trolig skyldes de endringsprosessene virksomheten har stått overfor i 2019. Resultatene fra undersøkelsen følges opp på alle i nivåer internt med fokus på forbedring, slik at organisasjonen utvikles videre og oppnår god effekt av omorganiseringen vi har vært igjennom.

Sykefraværet i Statnett er gjennomgående lavt og var ved for 2019 på 2,9 prosent, en nedgang på 0,3 prosentpoeng sammenlignet med året før. Vi har etablert en rekke tiltak for å følge opp og begrense sykefravær, både på den forebyggende siden og ved tilrettelegg for å kunne komme raskt tilbake i jobb. To av tiltakene er bedriftshelsetjeneste og verneombud.

Vi er etter lov og forskrift pålagt å ha bedriftshelsetjeneste. Vi har også et stort antall ansatte som utfører risikofylte arbeidsoperasjoner, noe som innebærer plikt til å møte til periodevis helsekontroll hos lege. I tillegg kalles også øvrige ansatte inn til periodevis kontroll minst hvert annet år.

Bedriftshelsetjenesten deltar på vernerunder og er representert i arbeidsmiljøutvalget (AMU). De arbeider i hovedsak forebyggende med sykefravær og arbeidsmiljøbelastninger, sykefraværsoppfølging og tilbud om influensavaksinerings, samt vaksinasjon mot flåttbitt i områder der det er aktuelt. Det er også utarbeidet egne retningslinjer for tiltak og oppfølging ved uhell knyttet til strømgjennomgang.

Det var i 2019 etablert til sammen 36 verneområder lokalisert over hele landet i driftsområdene og ved administrasjonsbyggene. I hvert verneområde velges et verneombud og et varaverneombud. Det er opprettet lokale HMS-grupper i alle verneområder hvor lokalt verneombud og representant fra arbeidsgiver har jevnlig møter og årlig rapporterer til AMU. I 2019 er det utarbeidet en egen verneombudsmanual som en veiledning til verneombud og ledere i det daglige arbeid.

Våre miljø- og klimabidrag

I et kraftsystem i endring skal Statnett ta et helhetlig miljøansvar. Behovet for ny overføringskapasitet må løses, men med begrenset bruk av naturområder og lave klimagassutslipp fra egen virksomhet. Vår ambisjon er å være ledende på miljø- og klimaarbeid i vår sektor. Det betyr at vi skal minimere påvirkningen våre anlegg har på naturmangfold og landskapsverdier, og redusere egne klimagassutslipp.

Konsernets prinsipper for miljø- og klimaarbeidet inngår i policyene for HMS og samfunnsansvar. Vår miljøpolitikk baserer seg på «føre var» prinsippet ved at vi har fokus på helhetlig miljøansvar i planlegging, utbygging og drift av selskapets anlegg.

Gjennom vårt miljø- og klimaarbeid bidrar vi til flere av FNs bærekraftsmål:

- 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
- 13: Stoppe klimaendringene
- 15: Liv på land

Helhetlig miljøansvar

Klimaendringer og tap av biologisk mangfold er to store globale utfordringer som danner grunnlag for vårt miljø- og klimaarbeid. I vår miljø- og klimastrategi har vi identifisert fire hovedmål med tiltak:

- Etablere operative mål og indikatorer
- Sikre dokumentasjon av miljø- og klimakonsekvenser og vektlegge dette i beslutninger
- Sikre mer miljøvennlig innkjøp av produkter og tjenester
- Synliggjøre muligheter til å ta gode miljø- og klimavalg for egne ansatte

Miljøavdelingen bistår resten av organisasjonen i gjennomføring av tiltakene. I 2019 har det vært et særlig fokus på miljøforbedringer i driften av våre anlegg og anskaffelsesprosessen.

I utbyggingsprosjekter er miljøarbeidet regulert gjennom nasjonalt og lokalt lovverk. Dette omhandler blant annet konsekvensutredninger og involvering av berørte parter. Vi forsøker alltid å dekke behovet for ny overføringskapasitet med begrenset bruk av nye naturområder. Blant annet skal det vurderes om det er mulig å utnytte eksisterende kraftanlegg bedre. I tillegg til å begrense behovet for inngrep i nye naturområder fører spenningsoppgradering til lavere energitap per transportert MWh. I vårt planarbeid vurderer vi også om det er mulig å restrukturere og sanere eldre ledningsnett når kraftsystemet skal utvikles.

Som del av konsesjonsvilkår for større utbyggingsprosjekter setter myndighetene krav om at det utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan) som beskriver miljøhensyn og avbøtende tiltak i anleggs- og driftsfasen. Denne planen legges til grunn for anleggsarbeidet som skal gjennomføres og den videreføres til driften av anleggene.

Naturmangfold

Statnetts målsetning er å opprettholde arbeid, i tråd med beste praksis, med å bevare naturmangfold. Vi tar hensyn til naturtyper og artsforekomster ved planlegging, valg av løsninger, og under bygging og drift av anlegg.

I utbyggingsprosjektene er målet å begrense nytt arealbeslag og bevare verdifull natur. Vi tar hensyn til naturmangfold og naturområder gjennom for eksempel å unngå vernede områder og ved å sette restriksjoner på anleggsvirksomheten. Restriksjoner brukes blant annet i særlig sårbare perioder som i hekketider for truede og sårbare fuglearter, samt i reinens kalvingsperioder. Det kan også stilles krav til begrenset hogst og begrenset bakketransport. De samme restriksjonene vil også kunne gjelde for driftsfasen.

I 2019 har det vært gjennomført kartlegging av fremmede arter ved transformatorstasjonene våre i Sør-Norge. Ved rundt 20 prosent av stasjonene ble det funnet fremmede arter som kan spre seg til omkringliggende områder. Det er identifisert tiltak for å begrense risikoen for spredning.

Istandsetting av anleggsområder, midlertidige veier, riggområder og eventuelle terrengskader, skal håndteres i tråd med prinsippene gitt i Statnetts håndbok for terrenghåndtering. Dette følges opp i alle utbyggingsprosjektene.

Naturkartlegging gjennomført ved 298 av våre anlegg

I samarbeid med NINA og NTNU, forsker Statnett på løsninger for å ta bedre vare på naturmangfoldet og redusere klimautslippene, der vi bygger.

Et av målene med forskningsprosjektet GRAN (Grønnere naturinngrep og reduksjon av klimagassutslipp i anleggsarbeid) er å utvikle et rammeverk for hvilke revegeteringstiltak som fungerer på ulike geografiske områder i Norge. En vellykket vegetasjonsutvikling innebærer at vegetasjonen etter inngrep utvikler seg til å få mest mulig likt arts mangfold og like økologiske prosesser som i omgivelsene rundt.

Kunnskap fra gjennomførte utbyggingsprosjekter skal brukes for å utvikle dette rammeverket. Derfor gjennomførte vi i 2019 en av de største systematiske revegeteringskartleggingene i Norge knyttet til anleggsarbeid. Forskere fra NINA, biologistudenter ved NTNU, og egne ansatte og sommerstudenter, reist fra Lindesnes i sør til Alta i nord, for å kartlegge effekten av tiltak langs Statnetts byggeprosjekt. Hele 298 områder ble kartlagt. Resultatene vil være tilgjengelige i løpet av 2021.

Prosjektet omfatter også studier på klimagassutslipp ved graving i myr og andre naturtyper, miljøkrav i kontrakter og opplæringsmetodikk for både ingeniører og anleggsarbeidere. Forskningsarbeidet gjennomføres av NINA og NTNU, mens prosjektet finansieres av Forskningsrådet og Statnett.

Landskap

Statnetts målsetning er å opprettholde arbeid i tråd med beste praksis, med å bevare landskapsverdier. I planlegging av utbyggingsprosjektene er vi opptatt av å finne løsninger som gir god estetisk tilpasning til omgivelsene. Vi benytter laserskanning og tredimensjonal modellering av terrenget for å kunne velge alternativer som tar hensyn til landskapets form og karakter.

For at kraftledninger i skog skal fremstå mindre fremtredende i landskapet har Statnett utarbeidet en standard for skogrydding i kraftgatene.

Enkelte strekninger kan i tillegg kreve tiltak for å minimere anleggenes synlighet. Det kan for eksempel være kamuflering av liner, master og isolatorer, sanering av gamle anlegg og utvikling av nye mastetyper.

Miljøhendelser

Statnetts mål er å ha null større utslipp eller miljøskader. Dette er hendelser som medfører alvorlig eller irreversibel miljøpåvirkning. I 2019 er det rapportert en slik miljøhendelse. Det var et større, utilsiktet terrenginngrep som det vil ta flere år å restaurere.

I 2019 er det etablert ny metode for registrering og rapportering av miljøhendelser. Fra og med 2019 registreres entreprenørers miljøhendelser i entreprenørens avvikssystem, og kun Statnetts egne miljøhendelser registreres i vårt avvikssystem. Miljøhendelser rapporteres både til prosjekteier og til konsernledelsen.

Totalt ble det rapportert 19 egne miljøhendelser i 2019.

Det ble i tillegg oppdaget feil i en komponent i et av våre anlegg som førte til en lekkasje av SF₆-gass. Det er igangsatt en intern undersøkelse av denne SF₆-lekkasjen, samt en lekkasje i 2018. Målet er å forbedre interne rutiner for å hindre at slike tilfeller skjer igjen.

I 2018 ble Statnett anmeldt av Kystverket grunnet en større oljelekkasje fra kabellager i Horten. I 2019 aksepterte vi et forelegg på 600 000 kroner for denne hendelsen. Det ble igangsatt en intern granskning i etterkant av oljelekkasjen. Dette har ført til at oljefylte kabler er flyttet til et sentralt lager med bedre barrierer mot forurensning. Massene som ble forurenset av oljelekkasjen er håndtert.

Tiltak i egne bygninger

I samarbeid med Compass Group er det iverksatt flere miljøtiltak i Statnetts hovedkontor i Oslo.

I kantinen, som daglig sørger for mat til om lag 1000 personer, er det i 2019 iverksatt tiltak for å redusere matsvinn, redusere bruken av plast- og engangsemballasje og tilby mer plantebaserte måltider.

Det er implementert et system for å registrere hvor mye mat som kastes av ulike typer. For å redusere matsvinnet tilbys maten som ikke har blitt spist ved lunsjbuffeten til ansatte ved dagens slutt to dager i uken. Mat som har blitt til overs, men fortsatt er god og sikker, tilbys i andre retter senere. Resultatene fra registreringssystemet viser at hver kantinegjest kastet under 20 gram matrester daglig og svinnet er redusert i løpet av året.

På sikt ønsker vi å sette i gang de samme miljøtiltakene i alle våre kontorbygg.

Klimagassutslipp fra egen virksomhet

Statnett har som mål å redusere klimagassutslipp fra egen virksomhet, innkjøp og tjenester med 25 prosent innen 2025, sammenlignet med 2020-nivå. Vi har på denne bakgrunn vurdert våre utslippskilder utfra størrelse,

klimarisiko og realistiske tiltak. Basert på disse vurderingene har vi identifisert klimatiltak knyttet til inngrep i naturlige karbonlagre, anleggsarbeid og innkjøp av materialer og produkter som viktigst på kort sikt.

Målet er å inkludere de tre nevnte utslippskildene i klimagassregnskapet fra og med 2020.

I tillegg er det identifisert tiltak i andre deler av virksomheten, blant annet omstilling av egen bilpark i tråd med nasjonale mål, systematisk bruk av livsløpsvurderinger og bruk av karbonpris på utslipp i vårt beslutningsunderlag.

Gjennomførte tiltak

De estimerte klimagassutslippene knyttet til innkjøp av materialer indikerer at dette er en av våre største utslippskilder. I 2019 har det derfor vært jobbet aktivt med å innføre klimakrav i våre kontrakter, se omtale under Bærekraftige innkjøp.

Anleggsarbeid knyttet til byggeaktiviteten vår er en annen stor kilde til klimagassutslipp. Vi stiller derfor nå krav om fossilfrie anleggsplasser i alle prosjekter hvor det finnes et modent leverandørmarked. I 2019 ble dette gjort for Fagrafjell stasjon. I tillegg ble det brukt fossilfritt drivstoff både på prosjekt Smestad – Sogn i Oslo og på Ålfoten i Bremanger.

Det var en reduksjon på omlag fire prosent av de totale klimagassutslippene fra Statnett sin virksomhet i 2019 sammenlignet med 2018 til tross et høyere nettap. Lavere aktivitet for Statnett Transport sine skip, redusert lekkasje fra SF₆-anlegg samt færre flyreiser som følge av økt kostnadsfokus utgjør de største reduksjonene. I tillegg ble reservegasskraftverket på Tjeldbergodden solgt i 2019. Det resterende reservegasskraftverket ligger ute til salgs og er vedlikeholdskjørt i 2019.

Våre bidrag til bærekraftig økonomisk vekst

For å kunne utvikle framtidens kraftsystem er Statnett avhengig av å ta i bruk smarte løsninger og systemer som møter nye krav og forbruksmønstre. Vi er også avhengig av aksept fra samfunnet og å tilpasse oss endringer. Dette krever at vi arbeider etter en høy etisk standard som sikrer oss nøytralitet, troverdighet og integritet. Involvering av berørte parter og å bidra til verdiskaping til samfunnet er en del av dette.

Ved å jobbe med bærekraftig økonomisk vekst bidrar vi til FN's bærekraftsmål nummer 16: Fred og rettferdighet på grunn av arbeidet med antikorrupsjon og inkluderende prosesser. Vi bidrar også til mål nummer 9: Innovasjon og infrastruktur.

Forretningsetikk og antikorrupsjon

Statnett skal oppnå gode resultater uten at det bryter med vår etiske standard og vi stiller høye krav til forretningsetikk både internt og eksternt. Statnett har nulltoleranse for korrupsjon. Adferd som mobbing, trakassering og diskriminering på arbeidsplassen er forbudt.

Varslingssaker

Varsling av kritikkverdige forhold kan skje på flere måter, herunder til etikkombudet. Etikkombudet mottok totalt 52 antall henvendelser i 2019. Det store flertallet av disse henvendelsene har vært av en slik karakter at det er funnet en løsning relativt raskt etterpå.

Et fåtall saker har allikevel krevd mer arbeid, tid og oppfølging. Dette gjelder for eksempel enkelte saker der det på bakgrunn av bl.a. varsler er avdekket arbeidslivskriminalitet hos våre leverandører. Disse sakene følges opp av vår avdeling for arbeidslivsrelasjoner, i tett samarbeid med etikkombudet, som ivaretar dialogen med eventuelle varslere.

Opplæring

Informasjon og opplæring om etikkombudsordningen og våre etiske retningslinjer er integrert i kursing av nyansatte. Det er også gjennomført prosjektspesifikke kurs med fokus på bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. Der har etikkombudet holdt innlegg om forventninger til ansatte, leverandører, samt erfaringer og problemstillinger fra etikkombudets arbeid med denne type saker.

I tillegg er det i 2019 gjennomført et e-læringsprogram for alle ansatte med fokus på antikorrupsjon, konkurranserett

og dilemmatrening for å øke de ansattes bevissthet innenfor disse temaene.

Klimarisiko og -tilpasning

Statnett overfører energi, med innsatsfaktorer som blir påvirket fysisk av været og over tid av klimaendringer. Klima- og energipolitikken definerer også viktige rammer for virksomheten. Siden vi ikke fullt ut kjenner de ulike konsekvensene av klimaendringer, klimapolitikk og klimarelatert teknologisk utvikling, står virksomheten overfor klimarisiko.

Klima, vær og fysisk klimarisiko

Klimaendringene gjør at vi må ruste oss til et annet vær enn det vi er vant til å planlegge for - spesielt sterkere ekstremvær enn før og endringer i nedbørsmønstre. Noen steder vil det bli mindre nedbør, mens det vil regne og snø mer i andre områder. I årene som kommer er det forventet at det vil bli mer ekstremnedbør i store deler av Norge og Nord-Europa. Været påvirker strømforbruk og fornybar kraftproduksjon, og dermed også overføringsbehovet. Været påvirker også hvor store belastninger nettet utsettes for.

Feil på linjer, transformatorer og styringssystemer påvirker driftssikkerheten i kraftsystemet og kan gi avbrudd i forsyningen. For ledninger spiller variasjoner i både vær og vegetasjon en stor rolle. De årene som skiller seg ut med flest driftsforstyrrelser, er år som er preget av ekstremvær og mye torden. På våre kraftledninger har det vært færre driftsforstyrrelser de siste tre årene enn i perioden 2013-2015, men i 2018 ga uvær som "Knud" og "Helene" utslag på statistikken. Vi har bygget flere nye ledninger og transformatorstasjoner og gjennomført tiltak på kraftledninger for å hindre driftsforstyrrelser forårsaket av ekstremvær. Dette styrker forsyningssikkerheten.

Ekstremvær stiller også høye krav til beredskapen. Ved varslet ekstremvær avsluttes vedlikeholdsarbeid for å få så mange kraftlinjer som mulig i drift slik at strømforsyningen er mest mulig robust. Forberedelsene til neste ekstremvær starter med en evaluering etter hvert ekstremvær. Vi tilpasser oss kontinuerlig til klimaendringer i driftssituasjoner og gjennom langsiktig planlegging.

Sikker strømforsyning er avgjørende for et lavutslippssamfunn. Tiltak for økt robusthet er derfor en viktig strategi for å håndtere klimarisiko. Vi jobber kontinuerlig for å sikre at anleggene våre tilfredsstill de risikoene vi ser rundt oss, og våre anlegg designes blant annet for scenarioer med ekstreme værsituasjoner.

Elektrifisering øker i noen tilfeller behovet for kapasitet i nettet, særlig når det kommer store økninger i ett punkt. Elektrifiseringen betyr også at flere funksjoner i samfunnet

drives med strøm slik at konsekvensene ved avbrudd kan bli større.

Foto: Øyvind Haug/Statnett.

Politiske endringer og omstillingsrisiko

Hvis Europa skal ha mulighet til å oppfylle sin del av Parisavtalen, må omstillingen gå mye raskere. Her har politiske mål og virkemidler en sentral rolle.

Vi forventer at det i årene fremover vil komme flere krav, både gjennom lovverk og standarder, om mer klimavennlige løsninger. De siste årene har regjeringen presentert ambisjoner om å gjøre bygge- og anleggssektoren fossilfri innen 2025, og lagt frem handlingsplaner som blant annet omfatter grønn skipsfart og alternative drivstoff. I Statnett jobber vi for at fossilfrie anleggsplasser på sikt skal bli standarden for oss.

I Prop. 1 LS (2019-2020) for budsjettåret 2020 — Skatter, avgifter og toll 2020 vises det til at SF₆, svovelheksafluorid, kan være egnet for avgift. SF₆-gassen har svært gode elektriske isolasjons- og strømbrytningsegenskaper, men er også en svært sterk klimagass. Det stilles strenge krav til håndtering, og vi jobber kontinuerlig med å bytte til anlegg og komponenter med lavere utslipp. Det ble i slutten av 2018 innført rapporteringsplikt på beholdning og forbruk av SF₆ i Norge.

Åpenhet, dialog og aksept

Statnett er leverandør av kritisk infrastruktur og forvalter felleskapets midler. Det er derfor viktig med åpenhet rundt hvordan vi løser våre oppgaver.

Statnetts tre roller er systemansvarlig, netteier og kraftsystemplanlegger. De tre rollene krever ulike

tilnærminger med hensyn til åpenhet og dialog. For alle rollene er det regulert, til dels detaljert, hvordan Statnett skal gjennomføre prosesser for å sikre åpenhet og involvering av relevante interessentgrupper.

I rollen som systemansvarlig nettselskap (TSO) legger Statnett viktige premisser for drift og utvikling av kraftsystemet og fatter beslutninger som påvirker andre aktører i kraftsystemet og lokalsamfunn. Åpenhet og dialog er en forutsetning for å få til gode prosesser og legitime beslutninger og derigjennom sikre tillit og aksept fra samfunnet.

I rollen som systemansvarlig utøver Statnett myndighet. Her er vi underlagt regler om informasjon til kraftmarkedet og krav til informasjon gjennom sikkerhets- og beredskapslovgivningen. Det gjelder strenge regler for likebehandling av aktører.

Også ved utvikling av kraftmarkedet er det viktig med tett dialog med bransjen for å sikre at de endringer som kommer er treffsikre og samtidig tilfredsstillende krav i lovgivning fra EU og norsk lov. Statnett deltar aktivt i nordisk og europeisk samarbeid, både bilateralt og eksempelvis gjennom det europeiske systemoperatørsamarbeidet ENTSO-E.

Det er for tiden stor pågang for nye tilknytninger til sentralnettet. Dette er prosesser som krever tett dialog med dem som ønsker tilknytning til kraftsystemet. Mange av henvendelsene krever at det gjøres tiltak i nettet. Da er

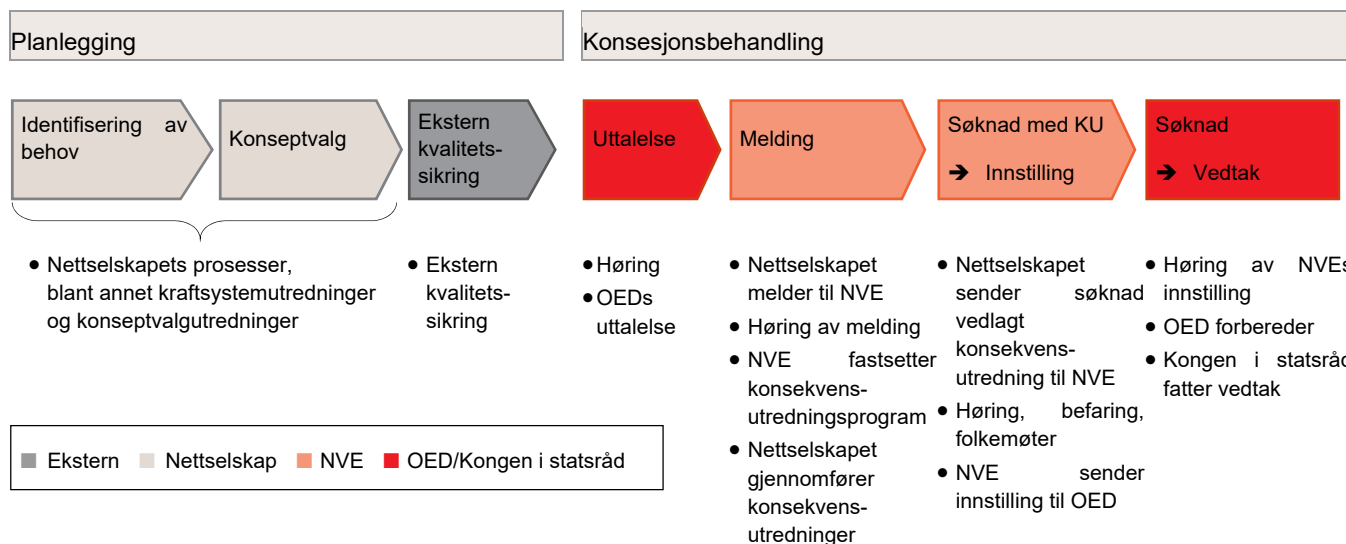
dialogen med lokale nettselskaper, lokale myndigheter, grunneiere og andre berørte viktig. Dette er blant annet regulert gjennom forskrift for hvordan kraftsystemutredninger og konsesjonsprosesser skal gjennomføres.

Dialog og involvering ved nye anlegg

Alle anlegg for overføring av elektrisk energi krever konsesjon etter energiloven. Konsesjonsprosessen sikrer at alle relevante interesser blir hørt og får anledning til å uttale seg til planen. Dette skjer gjennom folkemøter og høringsprosesser på ulike stadier av konsesjonsprosessen.

Statnett ser det som viktig å komme tidlig inn med informasjon og dialog med interessentene, både for å sikre aksept for tiltakene som planlegges og for å få innspill til lokale tilpasninger. I mange tilfeller arrangerer vi derfor møter med lokale interessenter ut over det som er forskriftsfestet, for eksempel åpen kontordag. Der diskuteres bekymringer knyttet til blant annet anleggstrafikk, støy, elektromagnetisk stråling, landskapsvirkninger og naturinngrep. Dette er også temaer som blir videre detaljert der konsesjonen stiller krav om en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan). Denne planen utarbeides i dialog med de berørte og vil i noen tilfeller også bli sendt på høring. Planen beskriver hvordan miljøhensyn skal ivaretas i utbyggingsprosjektet og planlagte tiltak for å avbøte påvirkning på lokalsamfunnet. I tettbygde strøk iverksetter vi tiltak for å blant annet redusere støy og sikre myke trafikanter. I naturområder retter vi tiltakene mot å sikre blant annet naturmangfold, vernede områder og kulturminner.

Figuren nedenfor viser de ulike trinnene i en større konsesjonsprosess, og hvordan berørte interessenter involveres. Høringsprosessen gir nyttige innspill på tiltak som kan avbøte konsekvensene for lokalsamfunnet.

På hjemmesiden informerer vi om enkeltprosjekter, blant annet i form av meldinger, nyheter og ulike dokumenter som konsesjonssøknader og utredninger.

Dialog og samarbeid med bransjen

Statnett er pålagt å involvere berørte parter ved alle endringer i praktiseringen av selskapets rolle som TSO. Både ved nye løsninger og tilpasninger av dagens løsninger skal det gjennomføres høringsprosesser.

Dialog med aktørene i bransjen er viktig for at Statnett skal få god og helhetlig kunnskap om konsekvensene av planlagte løsninger. Slik kunnskap er avgjørende for å utvikle effektive løsninger, og for å sikre aksept for vår utøvelse av systemansvaret.

Statnett benytter både en meldingstjeneste og selskapets hjemmeside for å gi god og relevant informasjon om operativ systemdrift og utvikling av nye løsninger. Statnett inviterer til arrangementer og dialogmøter med bransjen rundt aktuelle tema. I forbindelse med sentrale utviklingstiltak har Statnett etablert flere eksterne referansegrupper og samarbeidsfora med deltakere fra ulike deler av bransjen.

I tillegg har Statnett formalisert dialogen gjennom Markeds- og driftsforum, som representerer Statnetts kunder. Forumet diskuterer og deler kunnskap om strategiske og prinsipielle saker som omhandler marked og drift, og har møter med Statnetts styre. Referatene fra dette forumet publiseres på Statnetts nettside.

Smarte løsninger

Statnett utvikler og tar i bruk ny teknologi og nye systemer som er tilpasset endringene i kraftsystemet. Dette er viktig når blant annet økende andel uregulerbar fornybar energi og en mer digital hverdag utfordrer måten kraftnettet bygges, vedlikeholdes og driftes på.

Forskning og utvikling

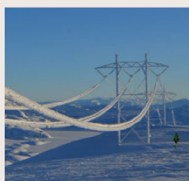
Statnett har de siste årene økt sin innsats innen FoU. Styret besluttet i 2019 en ytterligere økning.

Norske myndigheter forventer at Statnett har aktiviteter innen FoU og NVE har lagt til rette for dette ved at nettselskaper kan få 0,3 prosent av sitt avkastningsgrunnlag i ekstra kompensasjon for kostnader til FoU.

Statnett avslutter i 2019 tre FoU-program:

- **Smarte nett:** Utvikle nye metoder som kan bidra til bedre utnyttelse av nettet, sikrere drift og lavere driftskostnader.
- **Innovativ teknologi:** Utvikle metoder for å bygge ledninger, kabler og stasjoner 20 prosent sikrere, raskere og billigere
- **Bærekraftig nettutvikling:** Planlegge fremtidens kraftsystem samfunnsmessig optimalt med hensyn til klima, miljø og nye muligheter

Et utvalg FoU-prosjekter innenfor disse programmene er vist i grafikken under.

IceBox

Målet er å utvikle modeller og verktøy som både forutsier og forebygger oppbygging av is på kraftlinjene, i tillegg til effektive metoder for avising. Is på kraftledninger kan føre til store kostnader og sikkerhetsrisiko på grunn av reparasjon og vedlikehold.

GRAN

Forkortelse for grønnere anleggsarbeid. Målet er å utvikle et rammeverk for reduserte naturinngrep og lavere klimagassutslipp i utbyggingsprosjekter. I 2019 er det gjennomført vegetasjonsanalyser ved fullførte utbyggingsprosjekt over hele landet.

iFleks

Målet er å kartlegge om variasjoner i strømprisen påvirker hvor mye strøm norske husholdninger og næringsbygg bruker gjennom døgnet. Dette skal gi bedre forbruksprognoser, gode beslutningsunderlag for nettinvesteringer og framtidig markedsdesign.

NEWEPS

Forkortelse for Nordic Early Warning Early Prevention System. Prosjektet er et samarbeid mellom de nordiske TSOene hvor vi sammen skal utvikle og demonstrere et system for tidlig varsling og økt kontroll på tilstanden i det nordiske kraftsystemet i sanntid.

Impala

Målet er å utvikle bedre systemer for å forutse ubalanse i kraftsystemet. Impala tar i bruk kunstig intelligens og maskinlæring for å forutsi ubalanse i nettet basert på data om vær og vind og hvordan ubalansen har vært før

SAMBA

Forkortelse for Smarter Asset Management with Big Data. Pilotprosjekt forsker på metoder og metodikker som er nødvendig for å legge om anleggsforvaltning fra rutinemessig vedlikehold og utskiftninger, til en anleggsforvaltning basert på faktisk tilstand på komponenter i kraftsystemet.

Redusert risiko og miljøavtrykk

I 2019 har vi avsluttet flere prosjekter som reduserer sikkerhetsrisiko og bidrar til bedre miljøavtrykk. Et eksempel er utvikling av en robot som monterer flymarkører på kraftlinjer. Denne reduserer risiko ved at vi kan gjennomføre jobben uten personell som arbeider i høyden. Et annet eksempel er automatisert droneinspeksjon på våre anlegg, som bidrar til en mer effektiv anleggsforvaltning.

Vi avsluttet også et prosjekt i 2019 som viser hvordan Statnett kan redusere egne klimagassutslipp. Det var et prosjekt som viser hva som kan gjennomføres utslippsfritt på våre anleggsplasser allerede i dag, og når anleggsarbeidet kan bli helt utslippsfritt.

Statnett er aktive for å finne både nordiske og europeiske løsninger innen kraftsystemet. Dette har i 2019 manifestert seg ved at Statnett har tatt over ledelsen av ENTSO-Es Research and Development Committee (RDIC). Denne rollen fylles av divisjonsdirektør for Teknologi og utvikling

For å lette implementering av ny teknologi og løsninger ble det i 2019 besluttet å opprette senter for FoU og teknologiutvikling. Dette senteret har et bredt ansvar for å fremme implementering av nye løsninger.

Nye FoU-prosjekter

Den nye programperioden for FoU går fra og med 2020 til og med 2023, og består av fire programmer:

- Sanntidsstyring og effektive markeder
- Digitale, sikre og kostnadseffektive anlegg
- Samhandling i energisystemet
- Kontinuerlig kunnskapsproduksjon

Digitalisering

Digitalisering blir en stadig viktigere faktor i løsningen av Statnetts samfunnsoppdrag. Vi må jobbe stadig smartere og mer effektivt – basert på bedre utnyttelse av data om kraftsystemet. Effektiviseringen omfatter både mer automatisering og bedre støtte til våre ansatte og samarbeidspartnere. En forutsetning for dette er et solid digitalt fundament som består at data med høy kvalitet og IT-løsninger som samler, lagrer og tilgjengeliggjør data. Dataene analyseres og presenteres gjennom IT løsninger til forskjellige formål for sluttbrukere i og utenfor Statnett.

Denne tredelingen – digitalt fundament, IT-løsninger og anvendelse – er sentral i Statnetts digitalisering.

Digitalt fundament

Gjennom 2019 har vi arbeidet videre med et veikart for det digitale fundamentet – primært gjennom FRIDA-programmet. Programmet er en av hovedpådriverne for digital transformasjon i Statnett. Målsettingen er blant annet økt innsikt i hvilke analyseverktøy og applikasjoner som vil gi riktig beslutningsstøtte og hvordan Statnett kan ta det i bruk. I tillegg til å bidra til et solid og kostnadseffektivt digitalt fundament utvikles det løsninger som effektiviserer både anleggsforvaltningen og nettplanleggingen.

Gjennom 2020 fokuserer vi videre på å få etablert kjernen i det planlagte digitale fundamentet. Basert på dette skal vi bygge løsninger for å realisere målsettingen om smartere anleggsforvaltning. Det digitale fundamentet skal også muliggjøre løsninger som effektiviserer behandlingen av nettilknytningssaker.

IT-løsninger

Statnetts nye driftssentralsystem ble etter mange års utvikling implementert i årsskiftet 2018/2019.

For å støtte de store endringene som skjer innen energiforsyningen utvikler Statnett og de andre systemansvarlige nettselskapene i Norden; Fingrid, Svenska kraftnät og Energinet, en ny nordisk balanseringsmodell (NBM). Dette innebærer gjennomgripende endringer i driften av kraftsystemet og i 2020 og årene framover vil vi fokusere på å implementere de nødvendige endringene i IT-systemene som styrer dette.

I 2020 skal en oppdatert versjon av virksomhetsstyringsplattformen IFS implementeres. Dette gir et betydelig løft for anleggsforvaltningen og økonomistyringen. Videre prioriterer vi oppstart av Statnetts program for implementering av BIM (byggningsinformasjonsmodellering).

Digital anvendelse

Utover ren automatisering vil digitalisering alltid innebære endringer i arbeidsprosesser, organisasjon og ikke minst menneskelig adferd. For å understøtte denne "digitale transformasjonen" har vi opprettet en egen enhet for mennesker, strategi og transformasjon.

Regnskap for samfunnsansvar

Samlet detaljert informasjon om de tre hovedkategoriene beskrevet i samfunnsansvarsrapporteringen.

Informasjon om sosiale forhold

Sikkerhet

Alvorlig hendelsesfrekvens ¹⁾ SIF	2019		2018		2017	
	Antall	SIF-verdi	Antall	SIF-verdi	Antall	SIF-verdi
Totalt	16	3,1	15	2,6	33	5,9

Fraværsskader H1	Antall skader	H1-verdi	Antall skader	H1-verdi	Antall skader	H1-verdi
Ansatte	6	2,3	5	1,9	4	1,6
Entreprenører	16	6,2	28	8,6	16	5,3
Totalt	22	4,2	33	5,6	20	3,6

Skader H2	Antall skader	H2-verdi	Antall skader	H2-verdi	Antall skader	H2-verdi
Ansatte	14	5,4	16	6,1	9	3,5
Entreprenører	34	13,2	50	15,4	46	15,0
Totalt	48	9,2	66	11,3	55	9,6

Dødsulykker	2019	2018	2017
Ansatte	0	0	0
Entreprenører	0	0	0

Fraværskader frekvens	Antall dager	F-verdi	Antall dager	F-verdi	Antall dager	F-verdi
Ansatte	61	23,0	120	45,0	92	36,0
Entreprenører	155	60,0	366	113,0	426	140,0
Totalt	216	42,0	486	83,0	518	92,0

Skader og fraværsskader skiller ikke på kjønn eller regioner. H1-verdien viser frekvens av arbeidsrelaterte personskader med fravær per millioner arbeidede timer. H2-verdi viser frekvens av totalt antall arbeidsrelaterte personskader per millioner arbeidede timer. SIF fanger opp de mest alvorlige hendelsene/forholdene som innebærer personskader, nestenulykker, skade på ytre miljø og registrerte farlige forhold innen elsikkerhet og arbeid i høyden per million arbeidede timer. Fraværskader defineres som tapte arbeidsdager i forhold til det totale antall arbeidsdager den skadede er borte fra og med første dag etter at arbeidsskaden inntrådte. F-verdi viser fraværsmengden eller frekvensen av fraværskader som følge av arbeidsskaden per million arbeidede timer. En dødsulykke regnes som 365 dager fravær, det er lagt til to dødsulykker fra 2016 i F-verdien som gir høye verdier i 2017.

Sanksjoner, helse og sikkerhet	Enhet	2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om helse og sikkerhet	Antall	0	0	0
Bøter eller gebyrer for vesentlige brudd på lovgivning om helse og sikkerhet	MNOK	0	0	0

¹⁾ Verdier for 2017 og 2018 er oppdatert sammenlignet med 2018-rapportering

Leverandørkjede

Utbetaling til ulike leverandørkategorier	2019		2018		2017	
	MNOK	Antall leverandører	MNOK	Antall leverandører	MNOK	Antall leverandører
Utbygging og drift av anlegg	5 666	842	6002	869	6784	980
IKT	903	440	936	462	823	475
Administrativt	490	2463	517	2589	486	2876
Konsulenter	733	332	983	377	1076	373
Annet	2 105	1471	1513	1399	1228	1386
Totalt	9 898	5548	9951	5696	10397	6090

Anstendig arbeidsliv

Fagorganisering	Enhet	2019	2018	2017
Andel medarbeidere med tariffavtaler per 31.12	%	80	77	76

Straffesanksjoner, menneskerettigheter	Enhet	2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om menneskerettigheter ¹⁾	Antall	0	0	0
Bøter eller gebyr for vesentlige brudd på lovgivning om menneskerettigheter	MNOK	0	0	0

¹⁾ Vesentlige juridiske sanksjoner for diskriminering, tvangsarbeid, barnarbeid eller brudd på organisasjonsfriheten, urfolks rettigheter eller arbeidstakerrettigheter

Arbeidsmiljø

Medarbeidere	Enhet	2019	2018	2017
Medarbeidere per 31.12	Antall	1445	1426	1378
Ansatte i datterselskap per 31.12 ¹⁾	Antall	48	38	37
Medarbeidere i 100 % stilling per 31.12	%	98,8	98,3	98,3
Turnover	%	4,7	3,0	2,4
Læringer per 31.12	Antall	30	36	39
Traineer per 31.12	Antall	10	10	11

Alderssammensetning	Enhet	2019	2018	2017
Medarbeidere under 30 år	%	8,3	9,0	9,0
Medarbeidere 30-50 år	%	47,2	48,0	50,0
Medarbeidere over 50 år	%	44,5	43,0	41,0
Gjennomsnittsalder alle medarbeidere	År	46,8	45,7	45,3
Gjennomsnittsalder menn	År	47,3	46,3	45,8
Gjennomsnittsalder kvinner	År	45,3	43,9	43,7

Likestilling	Enhet	2019	2018	2017
Kvinneandel i konsernet	%	26,2	27,0	26,0
Kvinneandel i lederstillinger	%	25,9	29,0	30,0
Kvinneandel i konsernledelsen	%	28,6	28,6	28,6
Kvinneandel i styre	%	37,5	43,0	43,0
Kvinneandel blant nyansatte	%	26,6	40,0	29,0
Kvinneandel blant nye ledere	%	35,3	29,0	23,0
Kvinneandel blant heltidsansatte	%	25,3	26,0	25,0
Kvinneandel blant deltidsansatte	%	75,0	63,0	74,0

Likelønn ²⁾	Enhet	2019	2018	2017
Gjennomsnittslønn kvinner i forhold til gjennomsnittslønn for alle ansatte	%	99,0	99,3	98,2
Gjennomsnittslønn menn i forhold til gjennomsnittslønn for alle ansatte	%	100,4	100,2	100,6
Gjennomsnittslønn kvinnelige ledere i forhold til gjennomsnittslønn for alle ledere	%	99,8	-	-
Gjennomsnittslønn mannlige ledere i forhold til gjennomsnittslønn for alle ledere	%	100,1	-	-

Sykefravær	Enhet	2019	2018	2017
Kort-tid, 1-16 dager	%	1,4	1,4	2,0
Lang-tid (>16 dager)	%	1,5	1,8	1,4
Kvinner	%	4,5	5,2	5,4
Menn	%	2,5	2,6	2,8
Totalt	%	2,9	3,2	3,4

Statnett som arbeidsgiver	Enhet	2019	2018	2017
Tilfredshet og motivasjon blant medarbeidere				
Engasjement blant medarbeidere ³⁾	Skala 1-5	4,2	4,3	4,3
Svarprosent	%	89	90	93
Medarbeidere som har gjennomført årlig medarbeidersamtale	%	81	81	85

¹⁾ Elhub og Statnett Transport

²⁾ Rapportert for første gang i 2019 og alle historiske tall er ikke tilgjengelige

³⁾ Fra Statnetts årlige interne organisasjonsundersøkelse

Miljø- og klimainformasjon

Miljø

Verneform	2019			2018		
	Antall verneområder	Kilometer ledning	Areal (km2)	Antall verneområder	Kilometer ledning	Areal (km2)
Biotopvern etter villtloven	4	85	6	4	85	6
Dyrefredningsområde	11	44	3	11	44	3
Landskapsvernområde	14	141	11	14	132	9
Nasjonalpark	0	0	0	0	0	0
Naturreservat	65	117	8	64	117	8
Plantefredningsområde	0	0	0	0	0	0
Totalt*	94	387	28	93	378	26

Avfallstyper ¹⁾²⁾	Enhet	2019	2018	2017
Bioavfall og slam	tonn	2 646	3 778	-
Papp, papir og kartong	tonn	69	68	31
Glass	tonn	5	40	-
Metall	tonn	556	1 132	1 721
EE-avfall	tonn	551	74	181
Masser og uorganisk materiale	tonn	1 193	924	-
Plast	tonn	46	21	14
Kjemikalier	tonn	2	2	-
Batterier	tonn	13	3	-
Farlig avfall	tonn	103	474	314
Total mengde sortert avfall	tonn	5 183	6 516	4 709
Blandet avfall	tonn	674	732	634
Sorteringsgrad	prosent	87	89	87
Anslått innrapportert	prosent	85	85	85

¹⁾ Statnett klassifiserer avfall etter NS9431

²⁾ Nytt rapporteringssystem for avfallsrapportering er innført i 2018 og bare historiske sammenlignbare tall er inkludert

Sanksjoner, miljø	Enhet	2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på miljølovgivning	Antall	1	0	0
Bøter eller gebyr for brudd på miljølovgivning	MNOK	0,6	0	0

Miljøhendelser ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Statnett				
Alvorlige miljøhendelser ²⁾	Antall	1	3	5
Mindre alvorlige hendelser ³⁾	Antall	18	628	631
Entreprenør				
Alvorlige miljøhendelser	Antall	0	-	-
Mindre alvorlige hendelser	Antall	869	-	-
Totalt	Antall	888	631	636

¹⁾ Metoden for rapportering av miljøhendelser ble endret i 2019 ved at hendelser hvor entreprenør er ansvarlig er skilt ut fra hendelser hvor Statnett er ansvarlig.

²⁾ En hendelse som medfører alvorlig eller irreversibel miljøpåvirkning

³⁾ En hendelse som medfører liten eller moderat negativ miljøpåvirkning

Klima

Energiforbruk	Enhet	2019	2018	2017
Elektrisitet				
Eget forbruk	GWh	17,1	15,4	13,5
Nettap	GWh	2 238,0	2 444	2 363
Andel nettap av transportert kraft i transmisjonsnettet	%	2,4	2,4	2,4
Fossilt brensel				
Naturgass, gasskraftverk	Tonn	23	184	70
Drivstoff egen bil og maskinpark	m ³	934	930	913
Drivstoff tjenestekjøring	m ³	48	59	70
Andel elbil i tjenestekjøring	%	12	8	5
Drivstoff Statnett Transport	m ³	586	1 421	
Drivstoff egen helikopterbruk	m ³	308	220	315
Fjernvarme og kjøling				
Eget forbruk	kWh	2 441	2 460	2 396
Herav fornybart	%	67	66	69

Utslippsintensitet	Enhet	2019	2018	2017
Totalt klimautslipp	tCO ₂	61 292	63 958	56 475
Totalt transportert kraft i transmisjonsnettet	TWh	95	101	98
GHG utslippsintensitet	tCO₂/TWh	644	635	575

Utslipp av klimagasser ¹⁾	Enhet	2019	2018	2 017
Direkte utslipp (scope 1)	tCO ₂ -ekvivalenter	13 159	16 522	11 898
Fra drivstofforbruk ²⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	2 205	2 230	2 302
Fra tjenestereiser med bil ³⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	108	134	158
Fra helikopterbruk (Statnett) ⁴⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	781	558	800
Fra diffuse utslipp (SF6) ⁵⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	8 389	9 173	8 446
Fra Statnett Transport	tCO ₂ -ekvivalenter	1 612	3 930	
Fra reservkraftverk (naturgass)	tCO ₂ -ekvivalenter	63	498	192

Indirekte utslipp (scope 2)⁶⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	42 638	40 351	38 020
Elektrisitet	tCO ₂ -ekvivalenter	323	253	215
Nettap	tCO ₂ -ekvivalenter	42 298	40 082	37 792
Fjernvarme og kjøling ⁷⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	17	16	12

Andre indirekte utslipp (scope 3)	tCO ₂ -ekvivalenter	5 495	7 086	6 557
Fra tjenestereiser med fly ⁸⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	2 685	3 165	3 313
Fra helikopterbruk ⁴⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	2 811	3921	3 245

Total utslipp	tCO ₂ -ekvivalenter	61 292	63 959	56 475
----------------------	--------------------------------	---------------	---------------	---------------

¹⁾ Klimagassutslipp er for Statnett med unntak av helikopter (entreprenører). Konsolideringsmetode er operasjonell kontroll. Tall i tabell er beregnet etter GHG-protokollen og viser utslipp etter lokasjonsbasert metode for utregninger. Total utslipp for scope 2 etter markedsbasert metode, som korrigerer for salg av opprinnelsesgarantier i 2019 er 1 191 719 tonn CO₂ (utslippsfaktor er 520 tonn CO₂/GWh fra NVE).

²⁾ Utslippsfaktor: SSB petroleumssalg og gov.uk Greenhouse gas reporting

³⁾ Utslippsfaktor: Opplysningsrådet for veitrafikken

⁴⁾ Utslippsfaktor JET A-1 (Kerosene): Asplan Viak rapport Notodden flyplassformål - klimagassutslipp fra flyskolen. Utslippstallene for helikopterbruk er basert på estimert gjennomsnittlig timebruk per kilometer ledning, noe som gjør at det finnes noe usikkerhet i tallgrunnlaget.

⁵⁾ Utslippsfaktor: United Nation GWP potential, GWP 23 900

⁶⁾ Utslippsfaktor: NVE varedeklarasjon 2018

⁷⁾ Kilde: Avantor. En større andel av Statnett sine bygg som benytter fjernvarme og -kjøling er inkludert i 2019. Tidligere år er oppdatert med ny metode.

⁸⁾ Kilde: Via Egencia. Ny metode (DEFRA) for beregning av klimagassutslipp fra flyreiser er innført. Tidligere år er oppdatert med ny metode.

Beholdning og utslipp av SF ₆	Enhet	2019	2018	2017
Beholdning per 31.12 ¹⁾	kg	146 713	143 599	135 701
Utslipp av SF ₆	kg	351	384	353
Stasjoner med gassholdige komponenter	Antall	152	145	141
Herav gassisolerte stasjoner	Antall	30	30	30

¹⁾ Beholdning inkluderer SF₆-gass i anlegg og på lager.

Bærekraftig økonomisk informasjon

Forretningsetikk og antikorrupsjon

Varslingsaker	Enhet	2019	2018	2017
Totalt antall rapportere bekymringer	Antall	52	55	60
Herav knyttet til forretningsetikk og antikorrupsjon ¹⁾	Antall	22	-	-
Herav knyttet til arbeidsmiljø ²⁾	Antall	30	-	-

Sanksjoner, forretningsetikk og korrupsjon		2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om forretningsetikk ³⁾	Antall	0	0	0
Bøter eller gebyr for vesentlige brudd på lovgivning om forretningsetikk	MNOK	0	0	0

¹⁾ Bekymringer knyttet til forretningsforhold, som for eksempel arbeidslivskriminalitet og habilitetsspørsmål.

²⁾ Bekymringer knyttet til medarbeidere, som for eksempel interessekonflikter og diskriminering.

³⁾ Vesentlige juridiske sanksjoner for regnskapssvindel, korrupsjon.

GRI tabell 2019

GRI-element	Beskrivelse	Rapportering	FNs bærekraftsmål ⁽¹⁾	Utlatelser
SELSKAPSINDIKATORER				
102-1	Navn på organisasjonen	Statnett SF		
102-2	Viktigste produkter og/eller tjenester	Årsrapport, Dette er Statnett		
102-3	Lokalisering av hovedkontor	Oslo, Nydalen		
102-4	Land hvor organisasjonen har aktivitet	Årsrapport, Dette er Statnett, Konsernledelsen og note 20		
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform	Årsrapport, Dette er Statnett, Konsernledelsen og note 20		
102-6	Beskrivelse av de markedene organisasjonen opererer i	Årsrapport, Dette er Statnett, Konsernledelsen og note 20		
102-7	Organisasjonens størrelse og omfang	Årsrapport, Dette er Statnett, Konsernledelsen og note 20		
102-8	Informasjon om ansatte	Regnskap for samfunnsansvar, arbeidsmiljø		
102-9	Selskapets leverandørkjede	Samfunnsansvar, ansvarlig leverandøroppfølging og Regnskap for samfunnsansvar		
102-10	Vesentlige endringer i selskapet og leverandørkjeden	Ingen vesentlige endringer i 2019. Samfunnsansvar, ansvarlig leverandøroppfølging		
102-11	Anvendelse av "føre-var"-prinsippet	Samfunnsansvar, våre miljø- og klimabidrag		
102-12	Eksterne initiativer	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet og åpenhet, dialog og aksept		
102-13	Medlemskap i organisasjoner og foreninger	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet og åpenhet, dialog og aksept		
102-14	Uttalelse fra administrerende direktør	Årsrapport, Konsernsjefen har ordet		
102-16	Verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet og Forretningsetikk og antikorrupsjon. Årsrapport, dette er Statnett	16	
102-18	Organisasjonens styringsstruktur	Årsrapport, Årsberetning, foretaksstyring og Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet		
102-22	Styrets sammensetning	Regnskap for samfunnsansvar og Årsrapport, styret i Statnett	5, 16	
102-40	Oversikt over interessenter	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet		
102-41	Kollektive tariffavtaler	Regnskap for samfunnsansvar	8	
102-42	Utvelgelse av interessenter	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet og Åpenhet, dialog og aksept		
102-43	Interaksjon med interessenter	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet og Åpenhet, dialog og aksept		
102-44	Viktigste temaer fremmet av interessenter	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet og Åpenhet, dialog og aksept		
102-45	Enheter omfattet av selskapets årsregnskap	Årsrapport, Konsernledelsen og note 20		
102-46	Bestemmelse av rapportens innhold og avgrensninger	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet		
102-47	Oversikt over vesentlige tema	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet		
102-48	Endringer av historiske data fra tidligere rapporter	Regnskap for samfunnsansvar		
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport	Nei		

GRI-element	Beskrivelse	Rapportering	FNs bærekraftsmål ¹⁾	Utelatelser
102-50	Rapporteringsperiode	2019		
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport	4. april 2019		
102-52	Rapporteringsfrekvens	Årlig		
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten	Knut Hundhammar, e-post knut.hundhammar@statnett.no		
102-54	Rapporteringsnivå	GRI Standards, nivå Core		
102-55	GRI tabell	GRI tabell 2019		
102-56	Ekstern attestasjon	Uavhengig attestasjonsuttalelse		
LEDELSESPRAKSIS				
103-1	Vesentlige tema i ledelsespraksis	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet		
103-2	Ledelsespraksis	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet		
103-3	Evaluering av ledelsespraksis	Samfunnsansvar, ansvarlig virksomhet		
ØKONOMISKE INDIKATORER				
201-1	Direkte økonomiske verdier skapt og distribuert	Årsrapport, Dette er Statnett	8,9	
201-2	Økonomiske konsekvenser og andre risikoer og muligheter som følge av klimaendringer	Samfunnsansvar, våre bidrag til bærekraftig økonomisk vekst	13	Statnett vil jobbe videre i 2020 og fremover med å etablere systemer og metoder for å beregne økonomiske konsekvenser av klimaendringene.
205-2	Andel ansatte som har hatt opplæring i antikorrupsjon	Samfunnsansvar, våre bidrag til bærekraftig økonomisk vekst	16	
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	Regnskap for samfunnsansvar	16	
MILJØINDIKATORER				
302-1	Energibruk	Regnskap for samfunnsansvar	7, 8, 12, 13	
304-1	Virksomhet i eller i nærheten av vernede områder eller områder med høyt biologisk mangfold	Regnskap for samfunnsansvar	6, 14, 15	
305-1	Direkte klimagassutslipp (scope 1)	Regnskap for samfunnsansvar	12, 13, 14, 15	
305-2	Indirekte klimagassutslipp (scope 2)	Regnskap for samfunnsansvar	12, 13, 14, 15	
305-3	Andre indirekte klimagassutslipp (scope 3)	Regnskap for samfunnsansvar	3, 12, 13, 14, 15	
305-4	Utslippsintensitet	Regnskap for samfunnsansvar	13, 14, 15	
306-2	Avfall etter type og håndteringsmetode	Regnskap for samfunnsansvar	3, 6, 12	
308-1	Andel nye leverandører vurdert med hensyn til miljøkriterier	Samfunnsansvar, våre sosiale bidrag		Andel ikke beregnet

GRI-element	Beskrivelse	Rapportering	FNs bærekraftsmål ¹⁾	Utelatelser
SOSIALE INDIKATORER				
403-2	Skader, yrkessykdommer, sykefravær og arbeidsrelaterte dødsfall	Regnskap for samfunnsansvar og Samfunnsansvar, våre sosiale bidrag	3, 8	
405-1	Kvinneandel i virksomheten og alderssammensetning	Regnskap for samfunnsansvar	5, 8	
405-2	Likelønn	Regnskap for samfunnsansvar	5,8	
406-1	Tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak	Regnskap for samfunnsansvar og Samfunnsansvar, våre bidrag til bærekraftig økonomisk vekst	8	
409-1	Tiltak for å eliminere tvangsarbeid	Samfunnsansvar, våre sosiale bidrag	8	
413-1	Enheter som er i dialog med lokalsamfunn, har gjort konsekvensutredninger og gjennomført utviklingsprogrammer	Samfunnsansvar, våre bidrag til bærekraftig økonomisk vekst		Begrenset til kvalitativ informasjon
414-1	Andel av nye leverandører vurdert med hensyn til sosiale forhold	Samfunnsansvar, våre sosiale bidrag	5, 8, 16	
419-1	Bøter og ikke-finansielle sanksjoner som følge av brudd på lover og regler	Regnskap for samfunnsansvar	16	
BRANSJESPEISIFIKKE INDIKATORER				
EU3	Antall kunder	Statnett har totalt 77 kunder i transmisjonsnettet. De deles inn i tre kategorier; distribusjonsnettselskaper (46), kraftprodusenter (20) og industrikunder (11) (enkeltuttak over 15 MW).		
EU4	Lengde på over- og underjordiske overføringslinjer	Årsrapport, Dette er Statnett	7, 9	
EU12	Nettap som prosent av total kraftoverføring	Regnskap for samfunnsansvar	7, 8, 12, 13, 14	
EU25	Antall skader og dødsfall blant tredjeparter knyttet til selskapets anlegg	Regnskap for samfunnsansvar		
EU28	Strømbruddsfrekvens	Årsrapport, Dette er Statnett	1, 7, 9	

¹⁾I henhold til arbeid publisert av Global Reporting og United Nations Global Compact "Business Reporting on the SDGs - An analysis of the goals and targets" (2017) og "Linking the SDGs and GRI" (2017).

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til Styret i Statnett SF

UAVHENGIG ATTESTASJONSUTTALELSE TIL STATNETTS RAPPORT OM SAMFUNNSANSVAR FOR 2019

Vi har på oppdrag fra Styret i Statnett gjort en uavhengig gjennomgang av informasjon presentert i Statnett – Samfunnsansvar Rapport 2019 ("Rapporten"), inntatt i Statnetts årsrapport for 2019. Vår oppgave er å gi styret moderat sikkerhet for de forhold vi har konkludert på nedenfor.

Styrets ansvar

Styret er ansvarlig for utarbeidelse og presentasjon av Rapporten i samsvar med GRI Standards, nivå Core, og kriterier for rapporteringen som beskrevet i Rapporten. Styret er også ansvarlig for slik internkontroll som de finner nødvendig for å kunne utarbeide informasjon som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å uttrykke våre konklusjoner med moderat grad av sikkerhet knyttet til informasjonen i Rapporten. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med ISAE 3000 (revidert) Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon, utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board.

Deloitte AS anvender International Standard on Quality Control 1 og opprettholder følgelig et omfattende kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, profesjonelle standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Vi har utført oppdraget i samsvar med krav til uavhengighet og andre etiske krav i Code of Ethics for Professional Accountants utgitt av International Ethics Standards Board for Accountants, som bygger på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, profesjonell kompetanse og tilbørlig aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell atferd.

Handlingene utført på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, avviker i art og tidspunkt fra et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet, og er mindre i omfang; og følgelig er graden av sikkerhet som fremskaffes på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet betydelig lavere enn sikkerheten som ville ha vært fremskaffet hvis det var blitt utført et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko, har vårt arbeid omfattet analyser og stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon. Vi har gjennomført intervjuer og møter med ansvarlige for rapporteringen og for oppfølging av forhold relatert til samfunnsansvar på konsernnivå.

Vi har utført det arbeid vi mener har vært nødvendig for å avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet.

Etter vår mening er innhentet bevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

side 2

Konklusjon

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til forhold som gir oss grunn til ikke å anta at:

- Statnett har etablert ledelsesprosesser og ledelsessystemer for å ivareta vesentlige forhold knyttet til samfunnsansvar, som beskrevet i Rapporten.
- Statnett har etablert rutiner for å identifisere, samle inn, sammenstille og kvalitetssikre informasjon for 2019 til bruk i Rapporten, som beskrevet i Rapporten. Informasjon presentert for 2019 er i samsvar med data fremkommet som et resultat av disse rutinene og er tilfredsstillende presentert i Rapporten.
- Statnetts praksis for rapportering om samfunnsansvar samsvarer i all hovedsak med Global Reporting Initiative (GRI) Standards sine rapporteringsprinsipper og rapporteringen tilfredsstillende nivå Core i henhold til GRI Standards. Statnetts GRI tabell 2019, presentert i Rapporten, reflekterer på en tilfredsstillende måte hvor informasjon om de ulike elementer og indikatorer i GRI Standards finnes i Statnetts årsrapport for 2019.

Oslo, 2. april 2020
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

Frank Dahl
Deloitte Sustainability

